

НОБЛ РЕГЛАМЕНТЪ СКОЛАРИЪ

ал школар молдовене.

(Брмаре.)

С) Сколи цимназиале.

§. 50. Тинеріи, каре мѣтѣнд дѣвѣтърѣ прімарѣ, ар доп а се дѣда дѣвѣтърѣ сциенціѣче, вор трече дн скола цимназиалѣ, дѣп дмплініреа формалігѣділор черѣте пріп ачест регламент, Кап V. Партеа II.

§. 51. Кѣрсѣ дѣвѣтърѣ цимназиале ва фі де 7 ані, дн каре се вор дѣвѣца обѣктеле зрѣтѣоре :

1. Релігіѣа.
2. Калиграфіѣа.
3. Літѣа латіпѣ ші еліпѣ, кѣ літератѣра лор, дн делегнічереа кѣ авторіі класічі.
- 4: Літѣа францезѣ, італіанѣ, цертманѣ, рѣсакѣ ші тѣрчѣаскѣ, дн каре зна ва фі дндаторіѣоре, дѣп алеѣереа сколарілор саѣ а пріпцілор лор.
5. Граматіка ромѣнеаскѣ дн тѣтъ а еі днтінде.
6. Математіка.
7. Цѣографіа поѣъ ші Статістіка дн тѣтъ а лор днтінде дн ценералѣ, ші а пріпціптелор дн снечіалѣ.
8. Цѣографіа веке.
9. Історіа зпіверсалѣ ші а пріпціптелор.
10. Антквігѣділе Романілор ші ала Елінілор.
11. Поетіка, Реторіка, Стілѣа, дн тѣтъ а лор днтінде.
12. Мітологіа.
12. Історіа патѣралѣ.
14. Фізіка есперіменталѣ ші елементеле де Хіміѣ.
15. Дементѣл.
16. Цімнастіка.

17. Днтродѣчереа дн філософіѣ дѣп сістемѣа адоптарѣ дн Прѣсіа.

§. 52. Сколи цимназиале се вор днфінца зна дн Іамі, ші дѣп тревзінда ші тіжлѣчеле касѣі сколастіѣче ші дн алте Ресіденціі цінѣгале, днчепндѣ де ла Барладѣ

Дн сѣтпаре. Ачѣі каре ар воі а се фаче дѣвѣтърѣ дн сколіале прімарѣ, трѣвзі не дѣпгѣ сѣвѣршіреа челор днтѣ 4 класѣ цимназиале, сѣ зрѣзе ші зн кѣрсѣ де педагогіѣе, не каре днсѣ вор пѣте фреквѣнта днтпрѣзпѣ кѣ кѣрсѣа цимназиалѣ ші анѣте дн класѣ а 3-ја ші а 4-а.

Секціѣа III.

Дѣвѣтърѣа дпалѣ.

§. 53. Пентрѣ дѣвѣтърѣа штіпцелор дпалте се ва днфінца дн Іамі о Акадѣміѣ.

§. 54. Ачѣаста ва аѣе патрѣ факѣлгѣді.

A) Факѣлтатеа філософіѣнѣ.

B) Факѣлтатеа жіврідікѣ.

C) Факѣлтатеа теологіѣнѣ.

D) Факѣлтатеа медікалѣ.

A) Факѣлтатеа філософіѣнѣ.

§. 55. Ачѣаста ва аѣе доѣ секціі, ші анѣте :

I. Секціѣа штіпцелор філософіѣче. II. Секціѣа штіпцелор математіѣче ші фізіѣче.

§. 56. Секціѣа I, ва кѣпрінде зрѣтѣѣоре штіпці :

- a) Антропологіа.
- b) Псіхологіа.
- c) Логіка.
- d) Метафізіка.
- e) Етіка саѣ філософіѣеа моралѣ.
- f) Естетіка.
- g) Педагогіа.
- h) Історіа філософіѣі.
- i) Літератѣра поѣъ ші веке.
- j) Історіа зпіверсалѣ.

§. 57. Кѣрсѣа дѣвѣтърѣлор ачѣестора ва фі де доі ані.

§. 58. Дн Секціѣа II, се вор прѣда дн кѣрсѣ де 3 ані, штіпцѣеле зрѣтѣѣоре :

- a) Математіка дпалѣ ші Цѣогеометріа.

b) Физика есперименталъ кѣ апликація Математичеї:

c) Исторія патрвалъ дн тотъ а еї кспириндере ші Цеологія.

d) Химія.

e) Меканика теоретикъ ші апликатъ ла машине.

f) Текпология,

g) Архитектѣра, фачереа де шоселе, подзрї ші зидирї.

h) Десемпѣл топографикъ, де машине ші де констрѣкциї.

§. 59. Тинерїї каре вор вої а трече ла дѣвѣтѣрїме дпалте, тревѣе съ фї пїтректѣтѣ зна дїн скоалеле секндаре кѣ поте вѣне.

§. 60. Пентрѣ ачеї карїї вор вреа а дѣвѣда леѣїле ші шгїїнцеле политиче, овїектеле ентерате дн Секциѣа I. а факълтѣѣї фїлософиче, сѣнт дндаторїторѣ; еар тинерїї каре вор вої а трече ла Секциѣа II, а ачестеї факълтѣѣї, нѣ сѣнт дндаторїѣї а зрѣма кѣрѣл шгїїнцїлор днсемпате дн Секциѣа I.

B) Факълтатеѣа Жїзрїдїкѣ.

§. 61. Дн ачеста се вор дѣвѣда зрѣтѣтореле шгїїнцїї:

a) Енцїклопедїа шгїїнцїлор жїзрїдиче.

b) Теорїа дрептѣлѣї, Теорїа дрїтѣлѣї крїмїнал, дрїтѣл цїнтелор.

Дрїтѣл чївил ал Романїлор, Инстїтѣѣї шї Пандекте шї Исторїа дрїтѣлѣї Романѣї.

d) Дрїтѣл комерчїал шї камбїал, Кодїка комерчїал а Молдавей.

e) Кодїка чївиле шї крїмїнале а Молдавей, Теорїеа прочедзрїї крїмїнале шї чївиле, прочедзрѣа крїмїнале шї чївиле а Молдавей.

f) Медїчина жїздектѣтореаскѣ.

g) Енцїклопедїа шгїїнцелор политиче.

h) Шгїїнцеле политиче, еар маї кѣ самѣ, екonomieа политикъ, шгїїнда фїнанцїалъ, кѣпшїнцїнда ашезѣмїнтелор адмїнїстратїве але Молдавей.

Кѣрѣл ачестор шгїїнцїї ва фї де 3 анї, дн каре нѣмаї тинерїї чеї кѣ деосевїтѣ сїлїнцѣ вор нѣте зрѣма шї кѣрѣл факълтѣѣї фїлософиче днсъ кѣ ачестѣ кондїѣїе, ка апої се фїе даторї а дн-тревѣїнда днкъ зн анѣ днтрегѣ пентрѣ пренѣтра-рѣа ла есаменѣї, прїн зрѣмаре 4 анї пентрѣ жѣвеле факълтѣѣї.

(Ва зрѣма.)

Нѣа констїтѣѣїзне франдозеаскѣ.

Ка тѣте жѣрналеле нѣвлїкѣт шї пої пентрѣ днсемпѣтатеа са исторїалъ констїтѣѣїзнеа чеа поѣтѣ;

днѣгстїмеа колѣпелор пѣстре днсъ нѣ пе еартѣ а комѣнека чїтїторїлор нѣстрї шї лѣгнѣл пролог кѣ каре Л. Наполеон а гѣсїт де кѣвїнцѣ а днсоцїї нѣвлїкѣѣїзнеа констїтѣѣїзнеї, шї дн каре днсъл се сїленште а демѣстра апаолоѣа днтре политїка аѣлѣї репѣѣ. VIII. шї днтре ачееа а аѣлѣї 1852.

Тїтѣлѣа I.

Арт. 1. Констїтѣѣїзнеа рекѣнѣште, санкцїонезъ шї гарантїсеазъ марїле прїнчїпїї прокїемате дн 1789, карї факѣ базеле дрептѣлѣї нѣвлїк ал франдозїлор.

Тїтѣлѣа II. — Форма гѣвернѣлїї.

Арт. 2. Гѣвернѣл репѣвлїчеї франдозешгїї сѣа днкредїнцат пе 10 анї преседїнтѣлѣї де акѣт ал репѣвлїчеї.

Арт. 3. Преседїнтеле репѣвлїчеї гѣвернеазъ прїн мїнїстрїї, прїнтр'ѣн сват де стат, прїнтр'ѣн сенат шї зн корп леѣїслатївѣ.

Арт. 4. Пѣтереа леѣїслатївѣ се есердѣеазъ дн комѣне прїн преседїнтеле репѣвлїчеї, прїн сенат шї корпѣл леѣїслатївѣ.

Тїтѣлѣа 3. — Деспре преседїнтеле репѣвлїчеї.

Арт. 5. Преседїнтеле репѣвлїчеї есте респн-савїа попорѣлѣї франдозескѣ, шї аре тот даѣна дрепт де а апелла ла ачелашї.

Арт. 6. Преседїнтеле репѣвлїчеї есте капѣл статѣлѣї; ел е сѣпретѣл команданте престе трѣпеле де зскат шї маре, декїарѣ ресвелѣл, днкеїѣ трактате де паче, де аїанцѣ шї де негодѣї, денѣ-ментеле пе тодї офїчїалїї, шї емїте тѣте регѣла-ментеле шї декретеле нечесарїї ла есекзарѣа ле-цїлор.

Арт. 7. Дрептатеа се фаче дн нѣтеле лїї.

Арт. 8. Нѣмаї ел аре иніцїатїва а да леѣї.

Арт. 9. Преседїнтеле аре дрептѣл градїѣрїї.

Арт. 10. Ел санкцїонїзает шї нѣвлїк леѣїле шї отѣрѣїле сенатѣлѣї.

Арт. 11. Дн тот аѣл ел прїнтр'ѣн репорт аштерне днашїтеа сенатѣлѣї шї а корпѣлѣї леѣї-латїв стареа тревїлор репѣвлїчеї.

Арт. 12. Аре дрептѣл а декїара дн старе де аседїѣ зн департамент сѣї маї нѣлте кѣ ачееа ресерваре днсъ де а днкѣпшїстїнда нѣмаї декѣт пе сенат деспре ачеста. Зрѣтѣрїле стѣрѣї де аседїѣ сѣнт регѣлате прїн леѣе.

Арт. 13. Мїнїстрїї атѣрнѣ нѣмаї дела капѣл статѣлѣї; фїекаре мїнїстрѣ е респнсавїале нѣмаї пентрѣ лѣкрѣрїле че кадѣ дн сѣера лїї; днтре мїнїстрїї нѣ еїстѣ нїчї о солїдарїтате; еї се пот-траѣе ла жѣдїкатѣ нѣмаї прїн сенат.

Арт. 14. Министрії, петври сенатълазѣ, аї корпълазѣ леѣислативѣ, аї сватълазѣ де статѣ, офидеріи арміеї де ѣскаг шї таре, жѣдикъторіи шї офичіаліи пѣвлічі денъ зрѣторіа жіврѣмѣнт: „Еѣ жїѣр сѣпъпере ла конститѣциѣне шї кредіицъ ла преседінтеле.“

Арт. 15. Прінтрън декрет ал сенатълазѣ се ва отъръ сѣма че се ва респонде преседінтелзѣ тот анъа кѣт ва цїнеа офидіа лѣї.

Арт. 16. Мѣрїнд преседінтеле днаїнте де а се дмпліні мандатъа сѣѣ, атънчі сенатъа конвокъ не пацїѣне ка сѣ факъ повъ алеѣере.

Арт. 17. Канъа статълазѣ аре дрептъа прінтрън акт секрет, депѣс дн архїва статълазѣ, а днсетпа пѣтеле ачелзѣ четъѣеанѣ не каре дѣпсѣа дн інтересѣа Франѣеї дн рекомъндъ ла попор ка сѣ аї-вѣ днкредере днтръпсѣа шї сѣла алеагъ.

Арт. 18. Пѣпъ ла алеѣереа повълѣ преседінте де репѣвлікъ гѣвернеазъ преседінтеле сенатълазѣ дн котъне нз міністріи афѣлторі дн актївїтате, карі се конститъ дн сватъ гѣверніа шї декретеазъ дѣпъ мажорїтатеа вотърїлор.

Тїтѣла VI. — Деспре сенат.

Арт. 19. Нѣмѣрѣа сенаторїлор нѣ пѣте тече песте 150; пентрѣ прїмъа ан пѣмѣрѣа лор с'а дефїнт ла 80.

Арт. 19. Сенатъа констъ: 1. Дн кардіналі, дн тарешалї; 2. дн четъденїї не карї дї дналцъ ла демнїтате де сенаторї преседінтеле.

Арт. 21. Сенаторїи сѣнт пнатовївїаї шї се де пѣтеск не вїацъ.

Арт. 22. Фѣнкѣциїне сенатълазѣ сѣнт фъръ платъ. Къ тѣте астеа преседінтеле репѣвлічѣї, лѣсѣнд дн прївїицъ сервїдїрїа шї авереа сенаторїлор, пѣте днхѣвїида де персѣнъ о дотъдїѣне каре сѣ нѣ треакъ сѣма де 30,000 франчї не ан.

Арт. 23. Преседінтеле шї вїче-преседінтеле сенатълазѣ се денътеск де кѣтре преседінтеле репѣвлічѣї дннтре метвриї сенатълазѣ не кѣте зп ан. Плата преседінтелзѣ се ва дефїѣ прїн декрет.

Арт. 24. Преседінтеле конвокъ нї прорѣгъ (атъпъ) сенатъа. Ел дефїѣ прїн декрет кѣт аѣ сѣ днпъ сесїїнїа ачелзїа.

Арт. 25. Сенатъа есте кзстоделе конститѣциѣнеї шї ал лїбертѣдїлор пѣвлічѣ. Нічї о леѣе нѣ се поате пѣвлїка пѣпъ і се аштерне маї днтѣї лѣї.

Арт. 26. Сенатъа се пѣне днконтръ ла пѣвлїкареа: 1. а леѣїлор каре атїнг с'аѣ атакъ конститѣциѣнеа, релїдїѣнеа, торала, лїбертатеа кѣлѣзлѣї, лїбертатеа персѣанѣї, егалїтатеа четъѣденїлор

днпнптеа леѣеї, пнвїолавлїтатеа прїпрїетѣдїї шї прїнчїпїа пнатовївїаїтѣдїї жѣдикъторїлор; 2. а леѣїлор каре ар перїклїта апърареа терїторїзлѣї.

Арт. 27. Сенатъа репѣлеазъ прїнтрън декрет: 1. конститѣциѣнеа колонїлор шї а Алѣерїеї; 2. Тот че нѣ е превъзъг прїн конститѣциѣне шї чеа че е печесарїѣ ла кѣрсѣа еї; 3. сенсъа артїкѣллор конститѣциѣналі карї се пот еспїка дн варїї модѣрї.

Арт. 28. Декретеа сенатълазѣ се аштернѣ преседінтелзѣ спре санѣїонаре шї пѣвлїкаре.

Арт. 29. Сенатъа днхѣвїидаѣзъ сѣѣ анълеазъ тѣте актеле че се демѣстръ дн партеа гѣвернлѣї ка контрарїе ла конститѣциѣне, с'аѣ каре тот дн ачелашї темѣѣ і се адѣк днпнпте де кѣтре четъѣденї прїн петїдїїнї.

Арт. 30. Сенатъа прїн репорт адресат кѣтре преседінтеле репѣвлічѣї пѣте пропъне васе ла проїенте де леѣї дн интерес наѣїонале маї дналг.

Арт. 31. Сенатъа пѣте асемеѣе пропъне модїфїкѣдїїнї де конститѣциѣне. Деакъ пропънѣреа се ва прїїмї декѣтре есекѣтївъ, аша ачелашї се ва дефїѣ прїнтрън консъаг де сенат.

Арт. 32. Днпъ тѣте модїфїкѣдїїнїа дн васеа прїнчїпале але конститѣциѣнеї — каре се пропъсерѣ дн прокїѣмѣдїїѣнеа дела 2. Декѣмѣвре, шї се прїїмїрѣ де попоръа франѣосеск — аѣ сѣ сѣпънъ ла вотїсарѣа зпїверсале.

Арт. 33. Ла касѣ де верѣ десѣаѣере а корпълазѣ леѣислатив пѣпъ ла алтъ конвокаре а ачелзїа, ла пропънѣреа преседінтелзѣ репѣвлічѣї, сенатъа поартъ грїжъ де тоате че се чер ла кѣрсѣа гѣвернлѣї.

Тїтѣла V. — Деспре корпъа леѣислатив.

Арт. 34. Алеѣереа заче дн попор.

Арт. 35. Ла 35,000 алегъторї вїне кѣте зп депътат пентрѣ корпъа леѣислатив,

Арт. 36. Депътадїї се алег прїн вотъа зпїверсале фъръ сврѣтїишї де лїсте.

Арт. 37. Депътадїї нѣ прїмеск платъ.

Арт. 38. Еї сѣнт денъмїдїї не шасе анї.

Арт. 39. Корпъа леѣислатив десѣате шї вѣтеазъ проїенте де леѣї шї де контрївѣдїїне.

Арт. 40. Амандъмѣнтъа (модїѣнеа де дндрептаре), каре с'а прїїмїт де комїсїѣнеа днсерѣнїатъ кѣ есамїнареа верънзї проїент де леѣе, се ва трїмїге де кѣтре преседінтеле порпѣлзѣ леѣислатив ла сватъа де стат. Дакъ амандъмѣнтъа нѣ се ва прїїмї прїн сватъа де стат, ачела нѣ се маї пѣте аштерне ла десѣатерїа корпълазѣ леѣислатив.

Арт. 41. Сесїїнїа ординаре але корпълазѣ ле-

